

Bageriarbete och exponering för mjöl

Exponering för mjöl och bageriarbete kan orsaka yrkessjukdomar och andra hälsoskador. Syftet med denna webbsida är att främja hälsosamma och säkra arbetsförhållanden och ge mer information om åtgärder för att minska arbetstagarnas exponering.

Exponering

De vanligaste yrkesgrupperna som exponeras för mjöl är bageri-, pizzarestaurang- och konditoriarbetare samt andra personer som arbetar inom livsmedelsindustrin. Förutom inhemska spannmål används i allt större utsträckning glutenfritt mjöl, såsom hirs, bovete, soja och lupin samt psyllium som hjälpämne. Det är också möjligt att exponeras för mjöl i bl.a. boskapsarbete och foderindustrin.

Hälsoskador

Både traditionella och glutenfria mjöl är kända för att orsaka luftvägsallergier, såsom astma och snuva, ögonsymtom och allergiskt eksem hos de anställda som hanterar dem. I Finland konstateras årligen ett flertal yrkessjukdomar i luftvägarna som orsakas av mjöldamm. Utöver detta kan även enzymer, tillsatser och lagerkvalster i bl.a. mjölbehandlingar orsaka yrkessjukdomar och dessa bör beaktas i undersökningarna om det använda mjölet inte verkar vara orsaken till symtomen.

Att minska skadorna

För att förebygga hälsorisker är det viktigt att förhindra att mjöldamm kommer in i arbetstagarnas luftvägar genom att undvika mycket dammande arbetsmetoder och råvaror samt genom att använda effektiv och korrekt (t.ex. nedåt eller åt sidan) riktad punktutsugning och allmän ventilation. Vid behov används dessutom andningsskydd i klass P2 eller P3, som ska vara utrustade med fläkt under långa arbetspass. Huden skyddas med engångshandskar.

Handledning från företagshälsovården

Vi rekommenderar ett nära samarbete med er företagshälsovård i alla frågor som rör sjukdomar, symtom, skydd och arbetsmiljö. Enligt [arbetarskyddslagen \(738/2002\)](#) är arbetsgivaren skyldig att utreda och bedöma riskerna i arbetet samt vidta tillräckliga åtgärder för att förebygga dem. Företagshälsovården är sakkunnig i frågor som gäller hälsa och säkerhet i arbetet.

Den ska göra en arbetsplatsutredning där arbetets hälsokonsekvenser bedöms.

Företagshälsovården ska fästa uppmärksamhet vid exponeringens kvalitet och mängd, skydd, hud-, luftvägs- och ögonsymtom samt uppföljning av personer som uppvisar symtom. Hälsoundersökningarna ska utföras med 1–3 års mellanrum baserat på Bedömningen av betydelsen för hälsan.

Om ni behöver mer information, arbetsplatsmätningstjänster eller hjälp med åtgärder för att förebygga exponering, kan ni kontakta Arbetshälsoinstitutets experter.

Tuula Liukkonen
ledande expert
tuula.liukkonen@ttl.fi
+358 30 474 3208

Pirjo Heikkinen
produktchef
pirjo.heikkinen@ttl.fi
+358 44 720 1764